

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Сімейного права»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Брюховецька Марина Сергіївна
К.Ю.Н.,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-099-922-77-79
Електронна адреса	marina_bryuhovetsk@meta.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Сімейне право» є необхідність у формуванні у студентів знань про правове регулювання сімейних відносин та основних навичок практичного застосування норм сімейного законодавства.
Тривалість	3 кредити ЕКТС/90 годин (лекції 4 год., практичні заняття 4 год., самостійна робота 82 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінари з використанням мультимедійних презентацій, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, дебати, аналіз конкретних ситуацій, складання документів. Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, передекзаменаційних індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Студенти, які вивчають Сімейне право, повинні знати предмет, метод, функції та принципи сімейного права; історію розвитку сімейного законодавства та загальну систему джерел сучасного сімейного права; актуальні зміни в сімейному законодавстві; суть та місце сімейного права у системі права; сутність сімейних правових категорій та основних інститутів сімейного права; поняття, зміст та види сімейних відносин, юридичні факти як підстави їх виникнення; особливості правового регулювання окремих видів сімейних відносин; способи захисту сімейних прав та законних інтересів; основні положення про міжнародне

	регулювання сімейних правовідносин. Студенти повинні уміти орієнтуватися у системі сімейного законодавства та судовій практиці у сімейних справах; використовувати нормативно-правові акти при вирішенні практичних завдань; правильно тлумачити та застосовувати норми сімейного права у сфері сімейно-правових відносин.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
3.	здатність до абстрактного й аналітичного, критичного мислення; здатність генерувати нові ідеї (ЗК-7);	формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів (ПРН 4);
4.	здатність застосовувати знання на практиці у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях (ЗК-8);	визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН 1);
5.	здатність знаходити творчі рішення або відповіді на чітко визначені та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних (ЗК-10);	самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (ПРН 8);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
6.	повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи (ФК-3);	пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права (ПРН 11);
7.	здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, реалізовувати норми права у конкретних сферах професійної діяльності та самостійно розробляти юридичні документи (ФК-7);	застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН 14);
8.	здатність юридично правильно кваліфікувати факти та обставини (ФК-9); здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь у дискусіях з правових питань (ФК-10);	давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН 5); здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (ПРН 2);
9.	здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК-11); здатність усвідомлювати особливості правового регулювання окремих видів сімейних відносин; здатність розуміти способи захисту сімейних прав та законних інтересів.	надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН 16); оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток у різних сферах сімейних правовідносин; професійно захищати, представляти інтереси клієнтів у різних правових ситуаціях у судах.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
-------------------	-------------------	--

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема. 1 Поняття сімейного права та його джерела.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Провести порівняльно-правий аналіз сімейного та цивільного права. Підготувати доповідь. Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Сімейне право України: підручник/за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.
Тема 2. Сімейні правовідносини.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Ватрас В. А. До питання про поняття сімейних правовідносин// Молодь у юридичній науці. Хм., 2019. Підготувати реферат на тему «Способи та форми захисту сімейних прав».
Тема 3. Поняття шлюбу. Укладення шлюбу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати тези на теми: «Укладення шлюбу з іноземним елементом», «Юридичне значення релігійних шлюбів у сімейному праві» «Основні умови вступу у шлюб»
Тема 4. Особисті немайнові правовідносини подружжя.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи, тестування.	Здійснити порівняння особистих немайнових прав подружжя, які передбачені Кодексом про шлюб і сім'ю 1969 р. та Сімейним кодексом України 2002 р. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 року № 2947-III / Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. Ст. 135. (Редакція від 01.09.2020 р.)
Тема 5. Майнові правовідносини подружжя. Шлюбний договір.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати проекти шлюбного договору, за умов укладення до реєстрації шлюбу та після реєстрації шлюбу. Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Сафончик О.І. Шлюбні правовідносини в Україні: проблеми теорії і практики: монографія; Нац. ун-т "Одеська юридична академія". Одеса : Фенікс, 2018. 375с.
Тема 6. Припинення шлюбу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Юридичні наслідки встановлення режиму окремого проживання подружжя». Ознайомитись з додатковою літературою: Антошкіна В. Договірне регулювання відносин з надання утримання між подружжям (колишнім подружжям)// Право України. 2019. №14.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 7. Підстави виникнення правовідносин між батьками і дітьми. Визначення походження дітей.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати презентацію на теми: «Оспорювання батьківства», «Встановлення батьківства : міжнародний досвід», «Порядок встановлення походження дитини». Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Костяшкін І. О. До питання про підстави виникнення сімейних правовідносин у правовій доктрині. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції № 3. 2021. С 64-69
Тема 8. Особисті правовідносини між батьками і дітьми. Позбавлення і обмеження батьківських прав.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати з Єдиного державного реєстру судових рішень п'ять судових справ про позбавлення і обмеження батьківських прав.
Тема 9. Майнові правовідносини між батьками і дітьми. Аліментні зобов'язання батьків і дітей.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати проект позовної заяви про стягнення аліментів. Ознайомитись зі справою «Мала проти України» (Скарга 4436/07) : рішення Європейського Суду з прав людини від 17 лист. 2014 р. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/974_a23
Тема 10. Особисті немайнові права і обов'язки та аліментні правовідносини інших членів сім'ї та родичів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Скористатись Сімейним кодексом України від 10.01.2002 року № 2947-III / Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. Ст. 135. (Редакція від 01.01.2022 р.) Письмово розкрити поняття: «інші члени сім'ї», «родич», «своєцтво», «аліментне зобов'язання», «утримання».
Тема 11. Усиновлення. Інші форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: опіка та піклування, патронат.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Скласти порівняльну таблицю інших форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Визначити спільні та відмінні риси опікуна та піклувальника.
Тема 12. Правове регулювання сімейних відносин за участю іноземців та осіб без громадянства.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Ознайомитись із Законом України «Про міжнародне приватне право». Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32, ст.422

Інформаційні джерела

1. Боднар Т.В., Михальнюк О.В. Сімейне право: практикум. К.: Алерта, 2019. 132 с.
2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 245к/96-ВР із змінами, внесеними згідно Закону України № 1401-VIII від 02.06. 2016 року // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 28. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України // під ред. Д.В. Журавльова. К.: Центр навчальної літератури, 2018 р. 520с.

4. Сімейне право України [Текст] : підручник / за заг. ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзера. 2-ге вид. , стер. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 520 с.
5. Сімейне право України: підручник/за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.
6. Сімейне право України// під ред О. В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2019.520с.
7. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 року № 2947-III / Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21–22. Ст. 135. (Редакція від 01.01.2022 р.)
8. Чеховська І. В., Самілик Л. О. Сімейне право : практикум. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 132 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Сімейне право: Завдання для аудиторного тестування студентів спеціальності 081мб1 / М.С.Крилевець (Брюховецька). URL: <http://10.0.0.176/> (тести розроблені за допомогою комп'ютерної програми тестування знань студентів Opentest).
2. Сімейне право. Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право». URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=2048>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1: відвідування лекції (8 балів); обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях (8 балів); тестування (8 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (8 балів); вирішення ситуаційних завдань (10 балів); виконання рефератів та презентацій (8 балів); науково-дослідна робота (10 балів)	60
Залік (підсумковий контроль у вигляді тесту)	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни